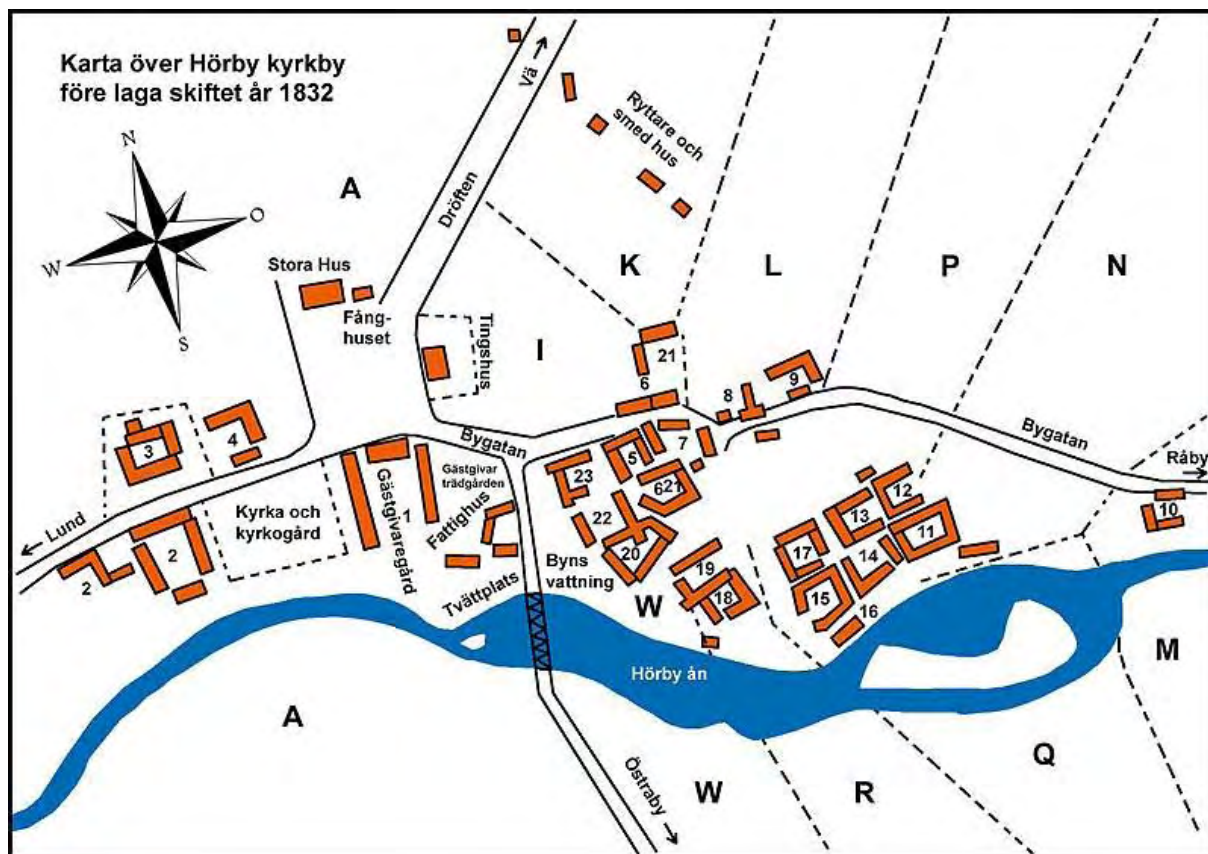

HÖRBY

från by till köping

Del 20 Gårdarna på söder och väster (B)

Vid laga skiftet som tog sin början 1832 låg samtliga gårdar i en klunga vid byvägen (Råbygatan) och hade gjort så länge man kunde minnas.

Det är mycket troligt att byn fanns då man byggde kyrkan mellan 1120 – 1140-talet, kanske ännu längre tillbaka. Möjligen kan här varit en stavkyrka, som föregångare till stenkyrkan, som byggts när kristendomen gjorde sitt intåg.

Laga skiftet förändrade det mesta för bönderna. Alla de små tegar som hitintills hade odlats upp förvandlades till stora åkrar där det så småningom kom att växa säd som sakta vajade för vinden.

Det tog dock en del år innan bonden fick någorlunda bra skördar så att gården började gå med vinst. Det var slitsamma år och det var inte alltid att den bonde som var med på laga skiftet fick behålla gården, utan gick i konkurs.

Den nya skiftesindelningen gjorde att spannmålsproduktionen växte. Den odlade arealen ökades genom att allmanningen försvann, fäladerna uppodlades, sänkte sjöar, dikade ut mossar och rensade upp diken och åar.

Det anlades nya vägar och stora arealer jord röjdes från sten och inhägnades med staket och gärdesgårdar.

Vid laga skiftet erhöll gårdarna nr 5 och 19 mark på den så kallade Sandlidsbacken. Här gick också landsvägen till Östraby.

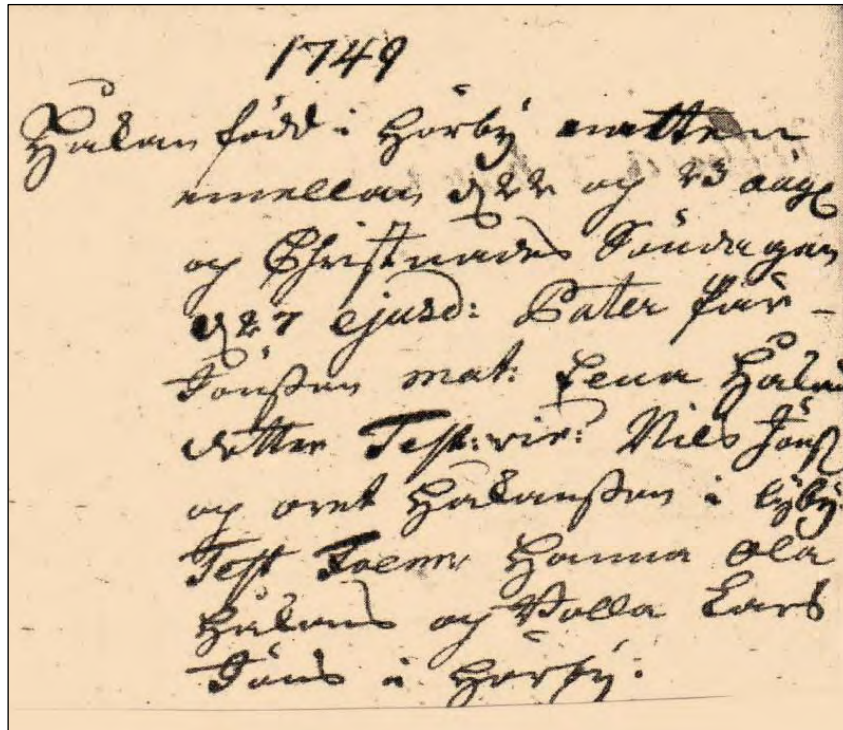
Gård nr 5 som var på 1/8 dels mantal fick mark på den östra sidan av vägen och ett stycke in på den västra sidan. (Litt E på kartan)

Gård nr 19 som var på 1/4 dels mantal fick mark på den västra sidan av landsvägen. (Litt U på kartan)

Vid laga skiftet hette ägaren på nr 5 Lars Pålsson och på nr 19 Pehr Jönsson.

Gård nr 5 kom i senare delen av 1800-talet få namnet Georgshill. Men dit är vägen lång. Kronoskatterusthållshemmanet nr 5 1/8 mtl erhöll besittningsrätten den 22 februari 1738 och tillhörde nr 14 av Sallerups Kompani och Skånska Dragonregementet. Brukare var Ohla Håkansson, fader till Elna.

Den 30 januari 1742 vigdes drängen Per Jönsson från Hörby och pigan Elna Håkansdotter från Jönstorp i Lyby socken. Denna dag erhöll de besittningsrätten.

1742
Per Jönsson färd i Hörby smittan
mellan 24de og 25de august
og Elna Håkansdotter färd
27de ejusd: Dater Jön-
sonns mat: Lena Håkans
dotter färd: Nils Jön-
son og omk Jönsonns i Lyby
Jett Saem Håkan Ola
Håkansdotter og Håkan Elna
Håkansdotter i Hörby.

De fick två söner, Håkan och Tufve, samt två döttrar Kirstina och Elsa.

Tiden gick och barnen växte upp. Deras fader Per Jönsson avled 1769 och äldsta sonen Håkan och modern Elna skötte gården.

Elna Håkansdotter avled den 26 augusti 1774. Hon hade sedan hennes man dött blivit allt mer trött och året innan hon somnade in hade hon överlåtit besittningsrätten på äldsta sonen Håkan.

Håkan Persson gifte sig med Karna Hansdotter och den 6 februari 1781 nedkom hon med en dotter som fick namnet Elsa.

Men sorgen besökte Håkans hus, Karna avled i barnsäng den 26 april 1784. 33 år gammal.

Håkan gifte om sig med Kirstina Eriksdotter den 9 oktober 1785. De levde ett bra liv tillsammans men den 10 december 1794 avled även Kirstina i barnsäng.

(Barnsängsfeber var en bakteriell infektion som angrep nyförlösta kvinnor. Smittvägen var orna händer eller instrument som användes vid förlossningen. Kvinnan blev sjuk av blodförgiftning med hög feber och fick snabbt försämrat allmäntillstånd som ofta ledde till döden.)

Den 5 februari 1807 avled Håkan Persson och efterlämnade i sitt första äktenskap dottern Elsa 25 år som var trolövd med drängen Anders Nilsson som arbetade på gården.

I sitt andra äktenskap hade Håkan dottern Hanna som var 15 år när fadern dog.

Auktion hölls den 13 maj 1807 på lösöret. Besittningsrätten övertogs av Anders Nilsson.

Den 1 mars 1807 lystes det för tillträdande hemmansbrukaren, drängen Anders Nilsson och pigan Elsa Håkansdotter. Vigda den 17 juni. De tog över gård nr 5 1/8 mtl.

Den 21 juni 1811 avled Elsa Håkansdotter av bröstvärk och lämnade efter sig rusthållare och änklungen Anders Nilsson samt barnen Nils född den 30 december 1807 och Karna, född den 2 september 1809.

Anders Nilsson gifte om sig med pigan Signe Jönsdotter från Sebbarp i Högseröds församling den 30 mars 1812. Vigseln hölls i Högseröds kyrka.

Anders Nilsson gifte om sig med pigan Signe Jönsdotter från Sebbarp i Högseröds församling den 30 mars 1812. Vigseln hölls i Högseröds kyrka.

Anders Nilsson gifte om sig med pigan Signe Jönsdotter från Sebbarp i Högseröds församling den 30 mars 1812. Vigseln hölls i Högseröds kyrka.

Texten ovan:

Högseröds vigselsbok CI:1.

Texten till vänster:

Inflyttningsattest till Hörby för Signe Jönsdotter.

Född den 11 maj 1789 i Sebbarp, Högseröds församling.

HII:1, 1812.

Den 4 juli 1812 föddes sonen Ola Sedan kom barnen i rask takt. Den 4 juli 1814 föddes sonen Lars, den 4 december 1815 föddes dottern Elsa, den 2 december 1817 föddes dottern Anna.

Den 6 april 1819 avled Anders Nilsson i bröstsjuka. Han blev 39 år och 6 månader gammal. När Anders dog var Signe gravid för femte gången. Den 29 september 1819 födde hon en dotter som fick namnet Elna. Död den 17 mars 1820 av okänd barnsjukdom.

Förmyndarna till barnen beslöt att gård nr 5 skulle arrenderas ut. Arrendator blev Bengt Nilsson, född den 7 augusti 1791 och hans hustru Bengta Månsdotter, född den 12 mars 1793. De innehade arrendet till år 1827.

Hösten 1819 flyttade Signe Jönsdotter med sina fem barn till gård nr 7. I början av 1820 flyttade hon och barnen till Sebbarp. 1822 inflyttade de från Sebbarp och till nr 5 i Hörby och blev inhyse hos Lars Pålsson. Barnen flyttade 1830 och Signe flyttade 1832 till Smedhus och blev inhyse hos hattmakare J. Wrang. Flyttade 1841 till gård nr 15 och 1842 till gästgivargården. Efter 1842 finns hon inte i Hörby by eller socken. Det finns heller ingen notering i utflyttningsboken.

Karna, dotter till Anders Nilsson i första giftet, flyttade 1824 som femtonåring till Arup nr 2 i Högseröds församling. Blev piga hos åbo Måns Andersson. Flyttade 1827 till Sebbarp nr 2 och 3 som var en större gård. Träffade Lars Pålsson och de blev förälskade. Karna flyttade till sitt födelsehem gård nr 5 den 24 oktober 1829.

Lars Pålsson var dräng på gård nr 5 gifte sig med Karna Andersdotter, född den 2 september 1809. Vigda den 22 november 1829.

Det hölls auktion på gård nr 5 och besittningsrätten på 200 riksdaler banco köptes av Lars Pålsson och hans hustru Karna år 1829. De erhöll fastebrev på nr 5 1/8 mtl den 18 februari 1834.

Vykort.

Den 31 augusti 1801 föddes Lars Pålsson på boställsgården nr 14 i Hörby. Föräldrarna var rusthålls-åbon Pål Olsson, född den 6 juni 1772 och hustrun Bengta Pehrsson, född den 2 januari 1779. Vigda den 14 oktober 1798 i Hörby.

Lars var nummer två i barnaskaran. System Bengta var född den 30 april 1799.

Den 13 april 1804 föddes Illena, den 2 april 1810 föddes Anna, den 23 december 1813 föddes Anders, den 7 december 1816 föddes Elna, den 14 november 1819 föddes Ola.

Utgående Attest N:o 172 den 25/10 År 1827.
Pigan Illena Pähls Dotter
Är född den 13de April år 1804 uti Hörby,
Kom år 1826 ifrån nämnde Församling
Flyttar nu till *Saka dit.*

Till arbete — förmögen

Läser innantill *ganska förvarligt.*

Mantl. } Luth. Cateches någorlunda
 } Förklaringen deraf en del.

Förstår Salighets-Läran i enfoldighet.

Wid Den Heliga Mattwarden *senast den 14. deanet*

Wid Förhören *frå kattelbe.*

Till Beswernet *erbjödd.*

Från Äktenkaps förbindelse, *erbjöddt* påföljande, *ledigt.*

Haft { ~~Mantl.~~
 } Skyddes. } Koppor

Mantalskrifwen för löpande året a N:o 11 *har i fradom*

Mantalskrifningen — härstädes förrättad.

Attesteras af *Lund som ofor.*

Criatornberg
Lund. 25/10/27.

Flyttningsattest för pigan Illena Pählsdotter.

Utgående Attest No 7. d. 24 P:1 År 1829.
Pigan Karna Anders' Dotter
är född den 4 Sept. år 1809 uti Hörby
Kom år 1824 ifrån Hörby församling
Flyttar nu till Hörby
Läser innan till /k/
samt utan till Luth. & Catech. /k/
Förstår Salighets-Läran /k/
Wid. Catechismi-Förhören sitesträdel

begitt Den heliga nattwarden som 8 p. år. sigts
Till Lefwernet wälfrijsad

5 ättenskaps-förbindelse med äbo Lars Pahlsson i Hörby
Owitto på Krono-utskylsderne wifan Nils Bojarsson
Nr 3 Hörby.

ei Vaccinerad
men haft smittkoppar.

Attesteras af Hörby ketjurar

Andr. Montane.
S. L.

Flyttningsattest för pigan Karna Andersdotter när hon flyttade till Hörby från Högseröd för att gifta sig med äbo Lars Pahlsson.

Hörby HII:5, 1826 – 1829. Bild 3600. Arkiv Digital.

Sålunda blev det sonen Lars som var äldst som skulle ta över rusthållet på nr 14 när han blev gammal nog att sköta ett lantbruk.

Det blev dock inte så. System Bengta gifte sig med drängen Lars Persson på nr 15. De övertog nr 14 3/16 mtl efter Pål Olsson som blev inhyse. Pål avled den 2 maj 1831 av bröstvattusot medan hustrun Bengta blev inhyse på gården.

Lars Persson född den 5 april 1806 i Norrto, Lyby församling.
Bengta Pålsdotter, född den 30 april 1799 i Hörby.

Gård nr 14 var ett mönsterskrivareboställe i mycket dåligt skick och Lars pratade med ägarna på Osbyholms gods att de måste reparera boningshuset så man skäligen kunde bo där. De tyckte det inte var lönt och erbjöd Lars Persson att ta över mönsterskrivarbostället nr 22.

Lars Persson fick då mer mark att sköta då han även fick behålla marken till nr 14.

Då Magnus Frennesson tog över mönsterskrivareboställena omkring 1850 blev familjen tvungna att flytta och i god tid (1847) flyttade de till Norrto nr 4 som även den gården låg under Osbyholm..

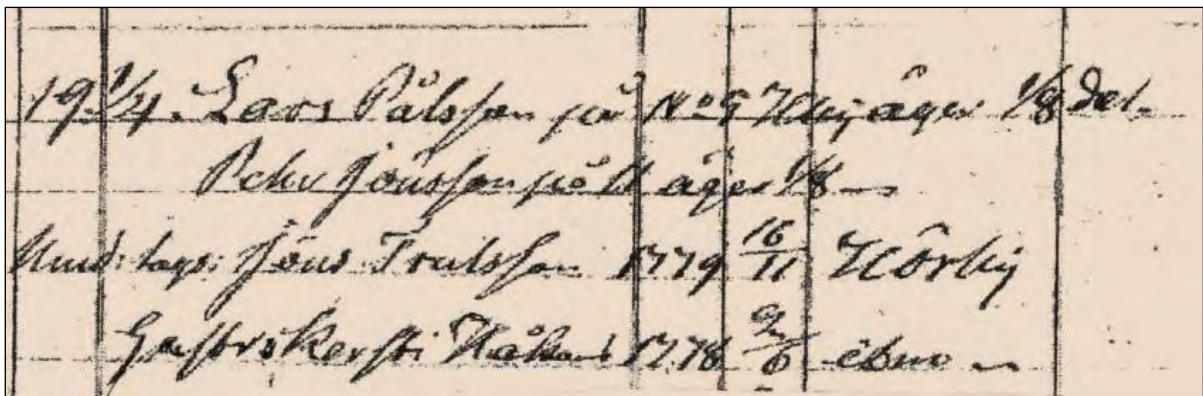
Senare flyttade de till Norrto nr 9. På 1850-talet bodde de i åbo Per Jönssons hus på Norrto nr 2. Då var barnen sedan länge utflygna.

De hade barnen Elna, född den 3 januari 1832, Anders, född den 4 maj 1834, Bengta, född den 16 mars 1839 och Anna, född den 10 maj 1842.

Anders Pålsson som var bror till Bengta Pålsson, född den 23 december 1813, var först dräng hos dem. Blev senare husman i Norrto och gifte sig med Hanna Nilsson, född den 10 mars 1817 i Hammarlunda.

Änkan efter Pål Olsson Bengta Persdotter som hela tiden bott som inhyse hos Lars Persson ville inte flytta med familjen till Norrto. Lars Persson och hans hustru visste inte vad de skulle ta sig till med änkan. Lösningen blev fattighuset. Hit flyttade hon 1847. Här avled hon den 19 juni 1856

Lars Pålsson ägde gård nr 5 1/8 mtl men hade även införskaffat sig 1/8 mtl i gård nr 19.

19 1/4. Lars Pålsson för N:o 5 1/8 mtl i gård nr 19 del.
Pehr Jönsson för N:o 5 1/8 mtl i gård nr 19 del.
And: Lars Jönsson för N:o 5 1/8 mtl i gård nr 19 del.
Gästbröckersti N:o 5 1/8 mtl i gård nr 19 del.

*

Den 25 augusti 1833 lyses det för första gången för drängen Lars Bengtsson och pigan Anna Pålsson. Vigsel den 5 januari 1834.

Lars Bengtsson född den 10 mars 1809 i Äsphult och hustrun Anna Pålsson född den 2 april 1810 i Hörby.

Lars Bengtsson var först dräng på nr 5, men då husbonden Lars började känna sig dålig och inte orkade göra sysslorna på gården undrade han om inte Lars Bengtsson ville ta över och arrendera både nr 5 och nr 19. Lars Bengtsson och Anna Pålsson sa ja och flyttade till ett hus på nr 19.

De anställde som dräng Annas broder Ola. 1844 flyttade han till Söderto och tog plats som dräng.

Efter Lars Pålssons död 1846 flyttade familjen Bengtsson till nr 5 som nu hade en annan ägare som hette Pehr Jönsson.

De hade fortfarande kvar arrendet på nr 5 medan arrendet på nr 19 hade avslutats.

1851 avslutades även arrendet på nr 5. Familjen Bengtsson flyttade samma år till ett hus vid marknadsplatsen.

Lars Bengtsson avled den 4 maj 1870 på lasarettet i Hörby. 61 år gammal. Hans hustru inhyseänkan Anna Pålsdotter avled den 8 mars 1872. 61 år gammal.

Lars Pålsson och Karna Andersdotter vigdes 1829 och den 20 september 1830 nedkom Karna med sonen Anders. Den 2 september 1832 föddes sonen Nils.

De hade också en fosterson som hette Lars Nilsson, född den 22 november 1822 i Hörby.

På gården arbetade drängen Ola Pålsson och pigorna Anna Pålsdotter och Elna Pålsdotter. Syskon till Lars.

På den nya marken som ägarna till nr 5 1/8 mtl erhöill vid laga skiftet byggdes två hus på den östra sidan vid vägen till Östraby. Här inflyttade Lars Pålsson med hustru och barnen i ena huset medan i det andra huset inflyttade Pehr Arvidsson, född den 20 augusti 1772 i Brågarp och hustru Else Nilsson, född den 4 december 1779 i Hörby.

5 1/8 mtl Lars Pålsson	1801	21/1	Hörby
Hustru Karna Andersdotter	1809	22/9	ibid.
Barn Anders	1830	20/9	ibid.
<u>Nils</u>	1832	2/9	ibid.
Hustru Pehr Arvidsson	1772	20/8	Brågarp
Hustru Else Nilsson	1779	4/12	Hörby
Hustru Pehr Arvidsson	1800	2/12	Hörby
Laga skiftet af 1825 1/8 mtl 17 3/4			
Lars Bengtsson	1809	19/4	Estskult
Hustru Anna Pålsdotter	1810	5/4	Hörby
Barn Nils	1833	28/1	ibid.
<u>Else</u>	1839	11/7	ibid.
Dräng Ola Pålsson	1819	14/11	Hörby

Hus på nr 5 1/8 mtl.

Den 9 april 1820 lystes det för första gången för änklungen Pehr Arvidsson från Norrto och Else Nilsson från Hörby. Vigda den 25 december 1820.

Pehr Arvidsson och hustrun Else Nilsson flyttade från ett hus på nr 8 till ett hus på nr 5 omkring 1841. Efter Lars Pålssons död 1846 flyttade de till Slagtofta nr 6.

Husman Pehr Arvidsson var född den 20 augusti 1772 i Brågarp. Död i Slagtofta den 4 september 1855. 81 år gammal.

Hustrun Else Nilsson, född den 4 december 1779 i Hörby. Död den 20 juli 1858 i Slagtofta nr 6. Fattig. 78 år gammal.

Brågarps kyrka. Foto Per-Gunnar Mörck.

Lars Pålsson kände sig krasslig och ville sälja en del av nr 5. Det fanns en köpare som hette Pehr Jönsson som ägde 1/8 dels mtl av gård nr 19. Tingsrätten sa nej (se del 20 A) och anledningen var att Lars hade stora skulder. Det var bland annat att han inköpt stängsel till inhägnad av sina marker och dessa hade han köpt på krita av Pål Tufvasson, Pehr Jönsson och Nils Larsson som gärna ville ha betalt.

Den 18 juli 1837 köpte Pehr Jönsson tillbaka nr 19 1/8 mtl som åter blev på 1/4 dels mtl.

Den 6 juli 1845 avled Lars Pålsson i vattusot 44 år gammal. Hans fader Pål Olsson hade samma sjukdom. Om det var en sjukdom som gick i arv är svårt att säga, men man kan inte utesluta att det berodde på undernäring och proteinbrist. Alkoholism var också en bidragande orsak.

Gård nr 5 1/8 mtl och hela lösöret skulle säljas på auktion. Marken med tillhörande gårdsbyggnader köptes av Pehr Jönsson på nr 19.

Lars Pålssons båda söner Anders och Nils fick flytta hemifrån. Anders flyttade till gästgivargården och blev dräng. Nils blev lärling hos sockenskomakaren Måns Pehrsson och hans hustru Hanna Svendsdotter på nr 19. De flyttade 1848 till prästamöllan nr 2.

Karna Andersdotter flyttade till Hafrakulla nr 1 i Högseröds församling. Den 10 april 1847 gifte hon sig med arrendatorn Ola Månsson i Högseröds kyrka.

1847

April d. 10 bejords lysning till aktenskap med
Lau Skredatan af Högskolan Genom Ola
Månsson af Abolonia för Lau Sälgen
Hörby Karna Andersdotter som bevis jag
jeder Bouppteckning och Skifte efter Lau Sälgen
blef ut för upsett, under vilken att samma Skifte
skull förenas i en förrättig, under dess utskickning af
en god godkändt och underkastat, samt sigend beja.
Att dess Godsköter är i anseende till flytt till
Hörby, försörjning, teckning, med andra, som sigend jag
tycke, dege af uttänning och dyllt o bekedad att med
hvarandra enge aktenskap, under sigend en af sig kend
att uttän jag, för hvars sigend i anseende, efter
ly, hvarmed inlyggt och sigend skedd skedd den
10 April. 1847.

Ola Månsson

Nils N. A. Andersson
Ola O. M. Månsson

Vigselbevis. Högseröd HI:1, 1814 – 1857. Bild 39. Arkiv Digital.

Den 13 maj 1877 avled Karna Andersdotter i Högseröd. Karna och hennes man Ola hade under några års tid varit undantagsfolk. Det finns ingen församlingsbok vid den här tiden så vid vilken gård de bodde går inte att hitta.

I bouppteckningens första sidor kan man utläsa att det gått bra för deras söner. Anders flyttade till Amerika och Nils bodde kvar i Hörby.

Frosta lott 1877. Bouppet 1877 176

År 1877 Den 25de maj förätades Soga Boupppteckning efter
 inantagsmannen Olamans ^{Köper}son, ~~efter~~ Kustin Karna
 Anders Dotter. Som ~~efter~~ Den 13de i denna månad och
 efter sig Sämnat så som arftägare, Enklingen Ola
 mansson, och Sonerna Nils Lars son i Hörby, och
 Anders Lars son i Amerika, hvars rätt berättades af
 Brodern Nils Lars son i Hörby. Enligt fullmägt
 båda Sonerna äro myniga och Nils närvarande
 tillverkingsmän voro kallade Hemmans Egarna
 Per Lars son och Per Ahlsson ^{här} i Hörsjö, Enk-
 lingen till såder att redigt uppgifva hvar såder
 som till vid Kustrums Söd befanti Enligt Eder pligt
 hvar efter ver Gering och upppteckning förtogs som följer

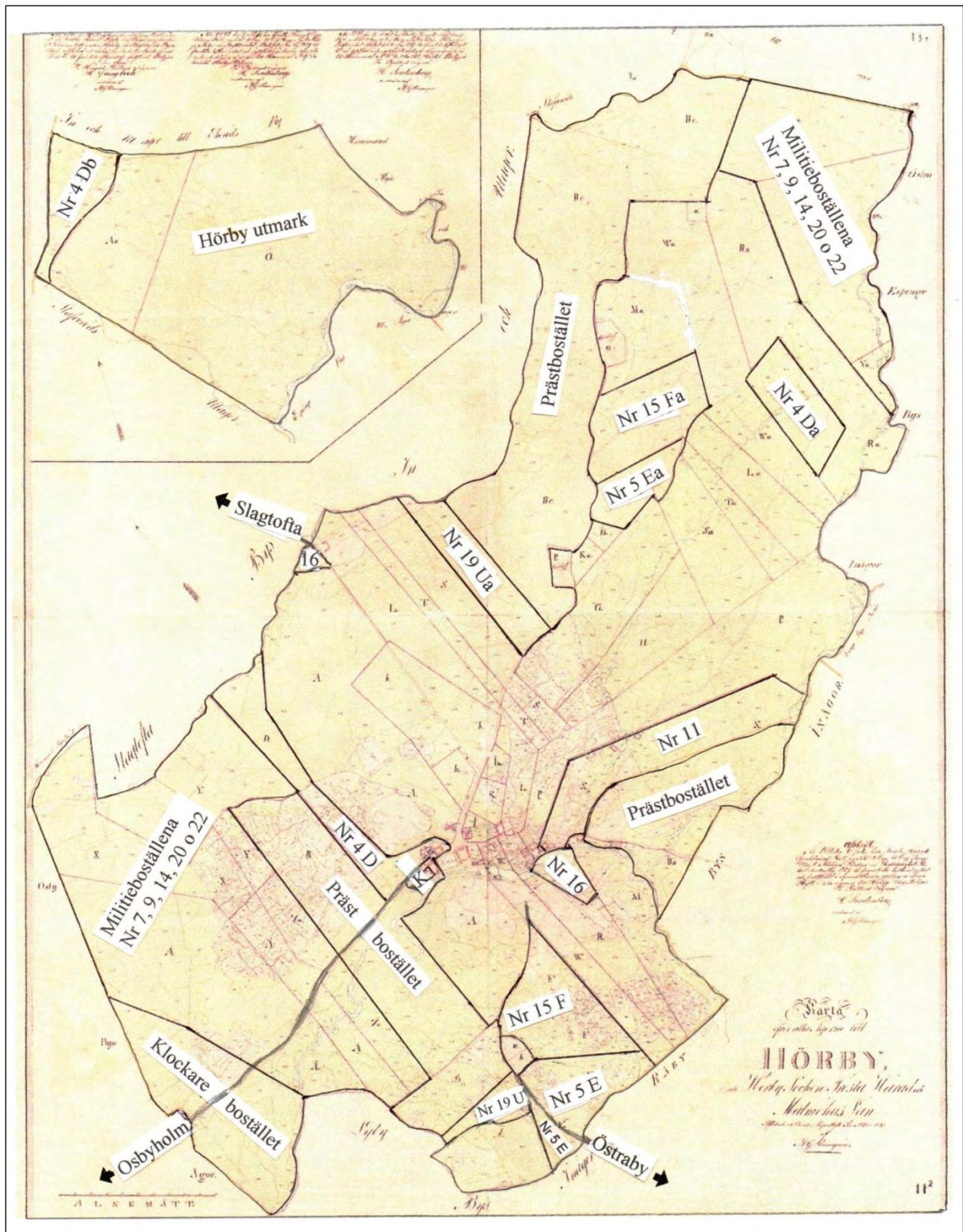
Första sidan i boupppteckningen för Karna Andersdotter.

Frosta Häradsrätt FIIa:60. 1877 – 1878. Sidan 176. Arkiv Digital.

I början av 1850-talet sålde åbon på nr 11 Pehr Jönsson Hörby nr 5 1/8 mtl till garverifaktor Carl August Olsson i Hörby.

Skördetid. Vykort.

Karta över Hörby socken från laga skiftet den 27 juli 1841.

Generalstabskarta från år 1865.

Lägg märke till gård nr 19 som ligger strax efter korsningen på vänster sida vid vägen mot Östraby. Väster om gården ligger tidigare undantaget för Jöns Trulsson och Kersti Håkansdotter.

På andra sidan av Östraby vägen inne i en skog ligger husen till gård nr 5.

Kartan:

Nr 3. Klockaregården.

Nr 7. Militieboställena nr 7, 9, 14, 20 och 22. Senare Hörby Boställe.

Nr 15. Thorsborg.

Nr 19. Thorshill.

Nr 5. Georgshill.

GEORGSBILL NR 5 1/8 MTL

Bevittnat köpebrev. Att rådmann Georg Krook för 4500 Riksdaler runt att undantag köpt 147/2048 mtl av Hörby nr 5 för 3046 Riksdaler och 63 skilling av garvare Carl August Olsson och hans hustru Helena Olsson, född Berggren och därå erhållit uppbud vid allmänna Häradsrätten. Köpebrev den 17 augusti 1867.

Den 30 november 1868 erhöll kronolänsman Georg Krook fastebrev på 147/2048 mtl och den 2 juli 1873 på 13/2048 mtl.

Enligt detta ting har Georg Krook erhållit tredje uppbudet å detta från garvare Carl August Olsson inköpta 147/2048 mtl skatterusthålls hemmanet Hörby nr 5. På kartan nr 5 E.

Kronolänsman Georg Krook erhöll även fastebrev på 63/2048 mtl nr 5 den 2 juli 1873.

Köpekontrakt den 10 mars 1866. Jag försäljer 23/1024 mtl av mitt skatterusthåll till herr bagare Göran I. Wiberg. Hörby den 17 augusti 1867. Carl August Olsson.

Den 22 mars 1870 erhöll bagare Göran Wiberg fastebrev på 23/1024 mtl. På kartan nr 5 Ea. Garvare Carl August Olsson fick den 7 maj 1850 utfärdat fastebrev på 23/1024 mtl.

Till muraremästaren C W Andersson i Tomelilla upplåter och försäljer härmed av mitt härstädes ägande hemman nr 5 Hörby ¼ tunnland eller 3 500 kvadratmeter jord vars västra sida emot landsvägen utgör 35 alnar, norra sidan emot nya kyrkogården 100 alnar och motstående sidorna lika stora emot en överrenskommen köpesumma av 5025 Riksdaler riksmünt.

Georgshill den 27 oktober 1867.

Georg Krook.

Till hela stamhemmanet 74/1024 mtl nr 5 så förelägger sökanden C. W. Andersson att under nästa vinter ting förete Krooks åtkomsthandlingar till skillnaden emellan 74/1024 mtl och 147/2048 mtl eller till 1/2048 mtl.

Hörby nr 5 den 30 november 1868.

Till änkefru Maria Martine försälja vi ¼ tunnland av 147/2048 mtl nr 5 med tillhörande huslägenhet. Hörby den 6 april 1869. C. W. Andersson.

Maria Martine sålde 1/4 tunnland av 147/2048 mtl den 19 oktober 1870 till dragonen J. Mellin och hans hustru Anna Berggren.

Änkan Anna Mellin, född Berggren sålde 1/4 tunnland. Avstyckat från 147/2048 mtl nr 5 den 17 februari 1906 till J. B. Mellin som samma dag sålde till Per Andersson och hans hustru Anna Persdotter.

Änkan Anna Andersson, född Persson erhåller i arv 1/4 tunnland jord avstyckat från 147/2048 mtl nr 5 den 24 oktober 1921.

Anna Anderssons dödsbodelägare sålde den 14 januari 1929 på auktion 1/4 tunnland jord och huslägenhet avstyckat från 147/2048 mtl nr 5.

Köpare Axel Malmgren.

Kronolänsman Georg Krook sålde 105/1024 m,tl av nr 5 den 25 mars 1906 till chefsfätläkaren Gustaf Johan Anton Dunér

Dunnér's arvingar änkan Sigrid Dunnér och dottern Thyra Rhamn sålde 105/1024 mtl av nr 5 till Nils Sjunnesson. Köpekontrakt den 16 oktober 1924.

Nils Sjunnesson på Karlsberg sålde 105/1024 mtl av nr 5, Litt E, till Jean G. Westman. Köpekontrakt den 1 oktober 1927.

1980 revs Georgshill och ersattes med bland annat en skola.

41	105/1024 mtl (av 5')	Gustaf Johan Anton Dunér's dödsbo- deläg. näml. änkan Sigrid Dunér och dottern Thyra Rhamn. Dödt. d. 22 augusti 1924	Gustaf Johan Anton Dunér	30
42	105/1024 mtl (av 5')	Nils Sjunnesson Köpekontrakt den 16 okt. 1924	Sigrid Dunér och Thyra Rhamn	41
43	105/1024 mtl Litt E (av 5')	Jean G. Westman Köpt d. 1 okt. 1927	Nils Sjunnesson	42

Lagfarter över försäljningen av 105/1024 mtl nr 5.

Georgshill. Nya byggnader reser sig efter det att den gamla huvudbyggnaden rivets.

Bild från Gammalstorp.

Bilden på föregående sida: Georgshill från ett vykort.

Gård nr 19 ¼ mtl.

Vid laga skiftet som började 1832 erhöll gården mark i två skiften. Det ena på Sandlidsbacken, Litt U. Det andra på Hörby öster, där det idag är ett industriområde, Litt Ua.

Innan år 1832 låg nr 19 inne i byn, precis som alla byns gårdar. De hade sina små och stora tegar utsprida runt om i socknen, på norrevång, östervång, södervång och västervång.

Nr 19 fick sin besittningsrätt ungefär samtidigt som nr 5 på 1730-talet. Brukarna hette Hans Sinusson och Truls Dinesson, som hade vardera 1/8 mtl.

Två längor brann ner till grunden 1740 som troligen orsakats av ett blixtnedslag.

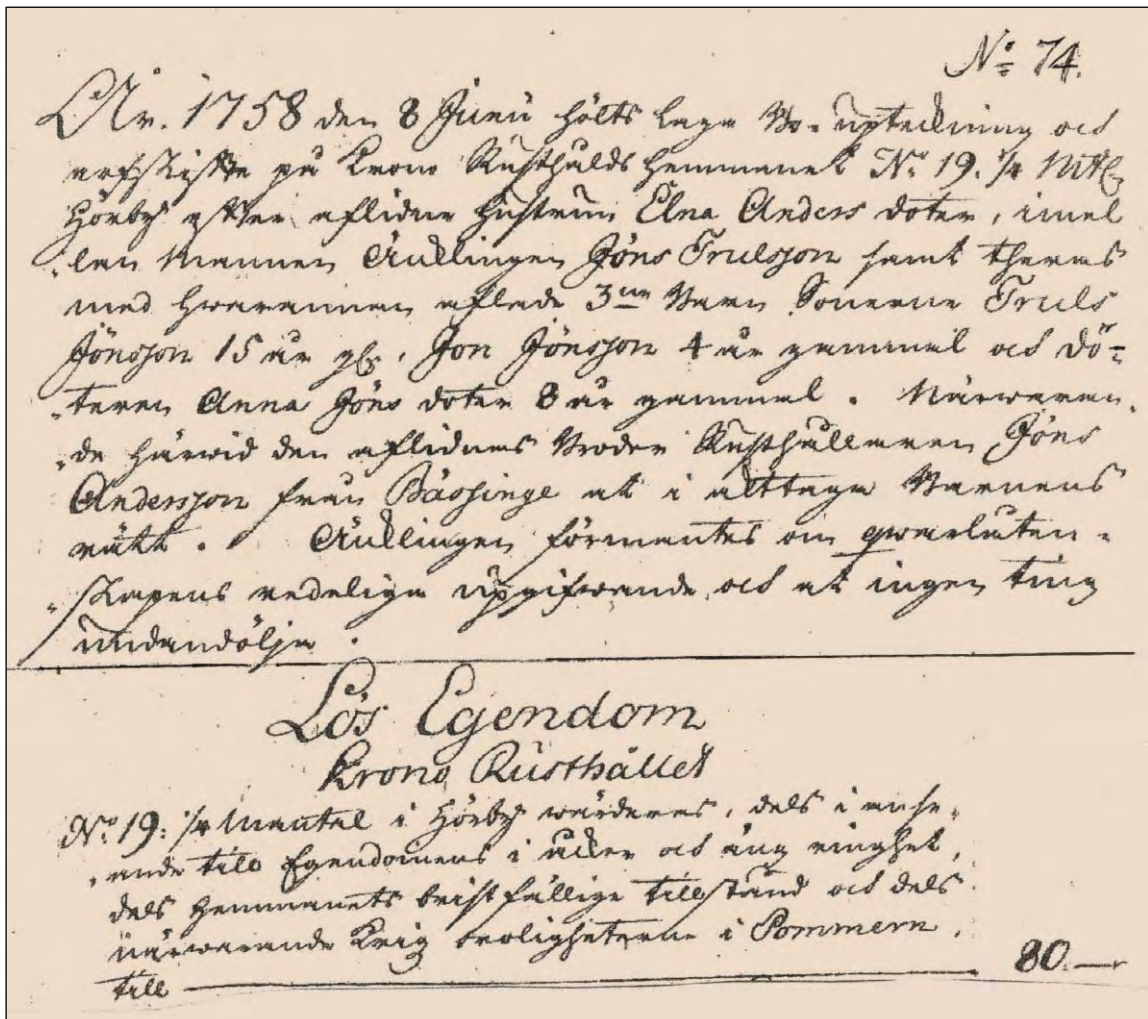
Truls Dinesson överlevde inte branden. Han efterlämnade änkan Kirstina Isaksdotter och tre barn som hon hade i ett tidigare äktenskap.

Sonen Jöns Trulsson var äldst och gifte sig med Elna Andersdotter. När Jöns Trulsson övertog hela nr 19 år 1842 var det i gott stånd.

Men så togs Truls ut till krigstjänst 1757 då man vid detta år stred i Pommern för att återta det som man förlorat 1720.

Jöns drabbades av sjukdom och på våren 1757 skickades han hem. Han kom hem lagom till sin hustrus begravning den 15 mars 1758.

Han fann hela hemmanet bristfälligt. Husen var förfallna och åkrarna igenvuxna. Med hjälp av sina barn lyckades han någorlunda sätta gården i stånd.

Jöns Trulsson gifte om sig med Elna Persdotter. I slutet av april 1767 avled Jöns i lungdot. Han hade varit gift två gånger. Med första hustrun Elna Andersdotter hade han barnen Truls 25 år och Anna 17 år. Med sin andra hustru Elna Persdotter hade han Pehr 6 år, Elena 3 år och Bengta 6 månader.

Jöns Trulssons son Truls Jönsson i första giftet övertog gården.

Söndagen den 6 december 1767 lyses första gången för drängen Truls Jönsson i Hörby och pigan Bengta Nilsdotter från Boarp. Vigsel 4:e dag jul.

År 1788 den 12 September Hölts Laga
 Bouppsköning, Wårdning och Skifte af Understämman
 med Herredsmännen Wälförständer Nils Mårtenstam
 som Berare och Hans Eriksson, Jagare efter Erik
 "fullnamn Truls Jönssons afslutade hustru Bengta Nils
 dotter, som döddes den 21. Julij. tillij på Hölts lida
 Gammanal N:o 19 1/4 mtl. Hörby och da Örnans
 Länman, jämte Gårdingne, under Örnans först
 Jönsson, de Örnans län, som i samtliga
 Örnans län Örnans län, som i samtliga
 Johan Nilsson och Boarp, samt Örnans
 Nils Nilsson som i Örnans län, som i samtliga
 Örnans län, som i samtliga Örnans län, som i samtliga
 Örnans län, som i samtliga Örnans län, som i samtliga
 Örnans län, som i samtliga Örnans län, som i samtliga

Fästligheter.
 Den 22 Juli 1788 avled Bengta Nilsdotter av lungdot på
 rusthållshemmanet nr 19 1/4 mtl. och lämnade änkligen
 rusthållaren Truls Jönsson och sonen Jöns 9 år gammal samt
 ytterligare tio barn. Hon blev 48 år gammal.
 Bengta Nilsdotters föräldrar bodde i Boarp och hette Nils
 Nilsson och Svenbor Jönsdotter.
 Truls gifte om sig med Hanna Andersdotter vars föräldrar
 hette Anders Persson och Bengta Trulsdotter och bodde i
 Almarkaröd. Hon var född den 9 april 1762.

Den 22 juli 1788 avled Bengta Nilsdotter av lungdot på rusthållshemmanet nr 19 1/4 mtl. och lämnade änkligen rusthållaren Truls Jönsson och sonen Jöns 9 år gammal samt ytterligare tio barn. Hon blev 48 år gammal.

Bengta Nilsdotters föräldrar bodde i Boarp och hette Nils Nilsson och Svenbor Jönsdotter.

Truls gifte om sig med Hanna Andersdotter vars föräldrar hette Anders Persson och Bengta Trulsdotter och bodde i Almarkaröd. Hon var född den 9 april 1762.

1799 gifte sig rusthållare Jöns Trulsson med Kersti Håkansdotter. Jöns var född den 16 november 1779 och Kersti den 2 juni 1778. Hon var dotter till åbon Håkan Persson på gård nr 5.

De fick barnen Bengta född den 24 september 1800, Karna född den 18 juni 1803, Truls född den 19 september 1808, Pehr född den 26 april 1811 och Jöns född den 14 juli 1815.

Åren de gick och en dag i början av 1834 skrevs nedanstående skattebrev. (Förmodligen skulle äldsta sonen Truls ta över. Samma år som sonen Pehr övertager var Truls dräng på en gård i Slagtofta. Något som föräldrarna inte gillade hände. Efter 1836 finns inte Truls kvar i Hörby.)

"Jag Jöns Trulsson och Kirsti Håkansdotter har försålt vårt hemman enligt Kungliga Kammar Collegiets skattebrev den 18 februari 1834 skatterusthållshemmanet nr 19 ¼ mtl under rustnings stammen nr 4 vid Sallerups Esqvadron och Skånska Kungliga Dragon regementet till vår son Pehr Jönsson och dess blivande hustru och med betalning 1750 Riksmunt och utgörande de villkor, som särskilt under denna dag upprättats undantag."

Jöns Trulsson sålde 1827 1/8 mtl av nr 19 till Lars Pålsson på gård nr 5. Den 18 juli 1837 köpte Pehr Jönsson tillbaka nr 19 1/8 mtl som nu åter blev på ¼ mtl. Åbo Pehr Jönsson erhöll fastebrev samma dag.

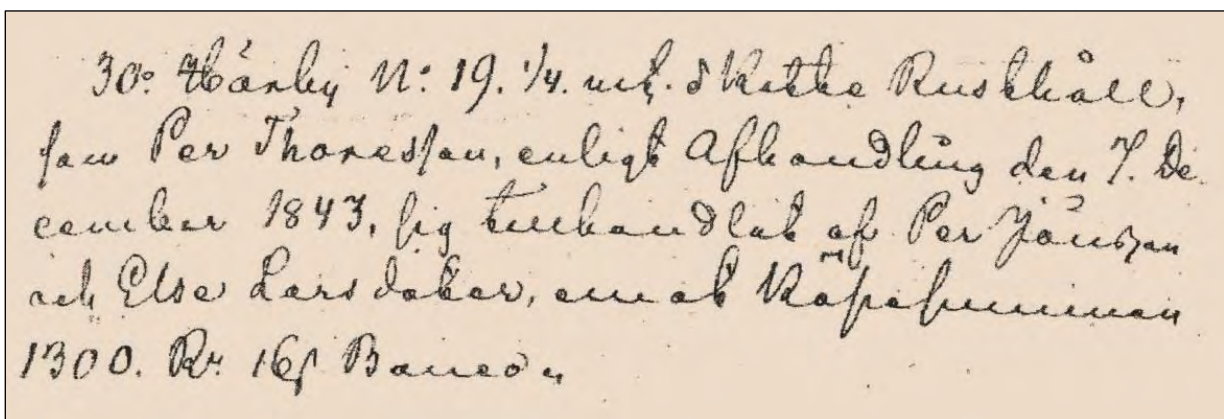
Efter Lars Pålssons död köpte Pehr Jönsson hela gård nr 5 på auktion.

Pehr Jönsson gifte sig med Elna Larsdotter, född den 2 oktober 1811 i Hörby. Hon var dotter till åbon Lars Jeppsson, född den 20 september 1781 i Hörby och hans hustru Elna Johnsdotter, född i Östra Sallerup.

Den 11 december 1838 köpte Pehr Jönsson och hans hustru gård nr 11 1/6 mtl av hustruns föräldrar. Gård nr 11 erhöll ett skifte vid laga skiftet och behövde inte utflytta från byn. Nr 11 hade två brukare på vardera 1/6 mtl. (Se dokumentet Kring Hörby ån och dess biflöden.)

Pehr och Else bodde kvar på nr 19 fram till 1840 trots att de ägde även gård nr 11. Pehr Jönssons föräldrar bodde kvar på nr 19 som inhysehjon och nästa ägare fick då betala deras undantag.

Den 7 december 1843 sålde Pehr och Else hela nr 19 ¼ mtl till drängen Per Thorsson.

30: Hörby N: 19. ¼ mtl. Skatte Rusthåll,
fau Per Thorsson, enligt Afhandling den 7. de
cember 1843, sig teckhandlat af Per Jönsson
och Else Larsdotter, samt Kaptejnerna
1300. R. 16/1 Baneu.

Per Thorsson delade upp köpet med sin broder Jeppa. Men det gick inte så bra för de nya ägarna. De fick bland annat dras med undantaget för Jöns Trulsson och hans hustru Kersti Håkansdotter. Kersti avled den 23 januari 1849 och Jöns den 5 juli 1851.

Men ett så pass stort lantbruk drog stora kostnader och den 17 september 1845 sålde Per till garverifaktor Carl August Olsson sin del på 1/8 mtl.

Jeppa ville dock inte sälja. Men den 18 januari 1851 tvingades han på auktion sälja sin del på 5/64 mtl (1/8 mtl) till garverifaktor Carl August Olsson som nu ägde hela nr 19 1/4 mtl. (Se del 6, sidan 9.)

Nedan: Köpebrev. Jeppa Thorsson säljer till garverifaktor Carl August Olsson i Hörby. Boende på nr 6 o 21 i Hörby by.

1851 den 18 Jan

5/64 mtl K. Olsson
 19
 Hörby
 4
 Sa 1777-
 An - 9 - 24

Under anhållan om upplagd inlämnade
 till K. Olsson ett 9° lydande köpebrev
 "Underlignad"

Luffärsonen K. Olsson af Hörby och Jeppa
 Thorsson förklarar sig som uttänkt, att
 sedan Garfveri Faktor Carl August Olsson, som i
 denna auktion den 12 April följande år
 med Gylfjunden 1777, Nor. 376 1/2, och
 innehaft älsan Jeppa Thorsson för hand
 ämnade 5/64 mtl af K. Olsson Ruffhåns
 hermanes 19 Hörby, Cantons ägde
 på de ofa ett lydande om hundrade
 Spilliaspilleten 376 1/2, som, af Jeppa
 och Jeppa Thorsson berädd
 fem Schickspilletens mantal af K. Olsson
 Ruffhåns hermanes 19 Hörby ut
 equa delar de ofa samma hermanes
 del, att sedan sedan halvad braka och
 beford med sicker att utgåra av den
 af utgårundera. Upphörd på K. Olsson
 den 18 Januari 1851.

K. Olsson

Egenhändig underskriften beaktad som gällande
 Axel Stiggar Carl Rindén

Lids köpkontrakt af Åkhempton försattes den 12
 juli 1851 af Ludens person Lids Jerra
 Thorsen utgifvet köpebrev o' förml. af en förfluten
 Gemmanen; dera' lades den 22 september 1846
 meddelat påstå uppbudet
 Efter uppbudet och gummihandens försatt och
 efter Thorsen försatt köpebrev begärigen
 förfluten Jerra Thorsen försatt köpebrev
 af Mr. J. R. Thorsen Gemmanen o' Hörby som Gorf
 veri Jailerens b. d. Thorsen o' alactinipaculian
 inköp från Jerra Thorsen enat köpebrev
 1772 för 3/4 mtl Banco, meddelat uppbudet nu
 påstå gångeu; dera' meddelat

Lagfart Frosta Häradsrätt AIIa:9 1851 – 1853.

På grund av köpekontrakt den 12 juli 1851 har jag försålt till herr kopparslagare Jacob Ekman mitt ägande rusthållshemman ¼ mtl nr 19 för 6 666 Riksdaler och 32 skilling banco.

Erhållet fastebrev den 22 september 1846.

Hörby den 15 september 1856 C. A. Olsson

Kopparslagare Jacob Ekman, född den 18 november 1818 i Åhus och hans hustru Augusta Carolina Kloose, född den 22 mars 1825 i Schlenen i Tyskland, erhöill fastebrev på nr 19 ¼ mtl den 3 november 1857.

1845 inflyttade familjen Ekman till Lyby från Tyskland och 1849 till Hörby Hus som låg under nr 1. (Gamla Torg) Först 1869 flyttade familjen till gård nr 19.

Den 15 augusti 1851 inflyttade till Hörby nr 1 kopparslagare Louis Rudolf Leopold Brausewetter, född den 14 juni 1822 i Schwarstein. Han kom närmast från Ronneby.

Gift med Emelie Christina Ekman, född den 18 september 1809 i Stockholm.

Klock och gelbgjutare Brausewetter avled i struphectik den 5 juli 1863. 43 år gammal.

(Gelbgjutare, hantverkare som gjöt ljusstakar, ljuskronor och andra saker i mässing eller annan gul metall. Gelb är det tyska ordet för gul. Tekniken kom till Sverige på 1500-talet.)

Den 1 mars 1882 sålde kopparslagare Jacob Ekman 1703/8192 mtl nr 19 med undantag av andel i Hörby marknadsplats och övriga allmänna platser till handlare Sven Thorsson.

Den 18 april 1882 köpte handlare Sven Thorsson även de till ¼ mtl nr 19 hörande andelar i marknadsplatsen och övriga allmänna platser.

Bara några veckor efter att Jacob Ekman sålt till handlare Sven Thorsson avled han den 9 juni 1882. Han blev 63 år och 6 månader gammal.

Vid handlare Thorssons köp av nr 19 ¼ mtl arrenderades gården av Per Persson, född den 18 juli 1858 i Högseröd och hustrun Botilda Olsdotter, född den 19 november 1860 i Gudmuntorp.

THORSHILL NR 19 ¼ MTL

Foto från Gods och
Gårdar, 1944.

Vem som myntade gårdens namn tillskrivs Sven Thorsson, men både Pehr och Jeppa brukade gården. Alla tre var bröder. Modern till Pehr och Jeppa hette Hanna Nilsson medan modern till Sven hette Elna Svensdotter. Fadern till alla tre var Thore Jönsson på gård nr 8.

Den 20 augusti 1886 avled Sven Thorsson och änkan Elsa Thorsson erhöll av nr 19 1703/16384 mtl och barnen Carl, Pehr, Axel Thor, Ernst Alfred, John Oscar och Maria Elin erhöll vardera 1703/98304 mtl av nr 19.

Efter det att Elsa Thorsson avlidit sålde barnen på auktion den 24 juni 1895 nr 19 1703/8192 mtl till Per Persson, född den 9 september 1862 i Tjörnarp och hans hustru Elna Persson, född Johansson den 12 juni 1864 i Andrarum.

Den 20 juli 1905 sålde Per Persson till Hörby kyrkoförsamling lägenheten begravningsplatsen nr 1 om 1 har, 76 ar och 80 kvadratmeter avstyckat från 1703/8192 mtl nr 19.

Den 2 november 1908 sålde Per Persson 1703/8192 mtl till Ola Persson, född den 15 oktober 1870 i Hörby och hustrun Botilda Persson, född den 30 september 1867 i Källs Nöbbelöv.

Den 23 maj 1912 sålde de tillbaks gård nr 19 1703/8192 mtl till Per Persson och hans hustru Elna.

Per Persson och hustru Elna Persson sålde 1703/8192 mtl till Carl Lindqvist den 18 januari 1935 som i sin tur sålde det till Nils Sigfrid Persson, född den 11 maj 1905 i Fulltofta och hans hustru Hanna Olsson, född den 7 oktober 1909.

Nils Sigfrid Persson var son till torpare Per Svensson, född den 17 april 1870 i Fulltofta

Senare under 1900-talet köpte Hörby församling området och utvidgade kyrkogården och satte gården i stånd.

Auktion å fastighet!

Torsdagen den 23 i denna månad kl. 11 f. m. låter kopparslagaremästaren J. Ekman i Hörby, genom auktion, som förrättas å Hörby gästgivarvaregård, försälja, antingen helt eller styckadt, sitt naturskönt belägna skatterusthållshemman nr 19 Hörby, hvartill hör cirka 40 tld utmärkt åkerjord med rik mergeltillgång och goda åbyggnader samt vacker trädgård; 9 tld god torimosse finnes utom som kan få åtfölja köpet. Köpevilkoren, som blifva mycket förmånliga, tillkännagifvas före utropet.

Hörby den 10 Februari 1882.
(Tr. o. 2.) **Sv. Thorsson.**

A. P. Andersson, kopparslagare i Hörby.

Undertecknad, som öfvertagit afl. kopparslagaren J. Ekmans verkstad härstädes, rekommenderar sig såsom fabrikant af bränneri-, bryggeri- och sodavattensapparater samt brandsprutor, allt af nyaste konstruktion, äfvensom till utförande af allt hvad till kopparslagareyrket hörer, såväl nytt arbete som reparationer. Zink- och plåtarbeten utföras äfven. Godt och solidt arbete utlofvas fort och billigt.

Hörby i Oktober 1882.
A. P. ANDERSSON,
(S. D. S. 2. 18) kopparslagare.

Kungörelse.

Lördagen den 9 inst. Sept. kl. 11 f. m. låter borgenärerna uti aflidne kopparslagaremästare J. Ekmans i Hörby konkurs genom auktion försälja hela hans betydliga lösbo, bestående af guld och silver, 1 gulddamur och 1 silfversjeltslagur jemte väggur, bättre och sämrö möbler, säng-, lin- och gängkläder, 2:ne fortepianon hvaraf det ena af bästa beskaffenhet. En af nyaste konstruktion varande sodavattenapparat jemte en mindre d:o, en större vattenspruta på hjul med 2:ne slangar, ett större parti af hvarjehanda slag nya kopparkärl jemte en del halfärdiga d:o samt koppar och metallskrot af flera slag, $\frac{1}{12}$ i Hörby bränneribolags alla tillhörigheter, allt emot vilkor som tillkännagifvas före utropet.

Hörby den 28 Aug. 1882.
SV. THORSSON,
(S. D. S. 2. 24.) godman.

Annonser i Hörby Posten.

Överst till vänster:

Lördagen den 18 februari 1882.

Till vänster:

Onsdagen den 30 augusti 1882.

Överst:

Onsdagen den 1 november 1882.

Kopparslagare August Peter Andersson, född den 7 augusti 1855 i Malmö.

Hustru Maria Charlotta Löfdahl, född den 24 september 1863 i Karlskrona. Gifta den 24 februari 1882.

Inflyttade från Karlskrona 1882. Flyttade från nr 19 till nr 17 1886 och övertog kopparslagare Nils Åbergs verkstad i Storgatan.

Välbeläget landtbruk

till salu i Hörby.

På grund af egarens höga ålder och försvagad hälsa är **handl. A. E. Täcklinds i Hörby** egande ^{325/5192} mtl nr 19 Hörby till salu på fördelaktiga vilkor. Till stället, som är obebyggt och har ett präktigt läge omedelbart intill Hörby köping, hörer c:a 18 tunnland där af 17 tunnland utgöres af väl i dad, stenfri åkerjord i god växtkraft, in delade i lämpliga skiften, samt resten af fälad och ungskog. En blifvande köpare kan få på billiga vilkor öfvertaga en ladugårdsbyggnad af lämplig storlek och godt virke.

Närmare upplysningar meddelas på begäran hos egaren samt af undertecknad.

Hörby i febr. 1906.

Oscar Berggren.
310 Hörby Juridiska Byrå.

Handlare August E. Täcklind och hans hustru Ingrid Täcklind erhöll fastebrev för 345/16384 mtl av nr 19 den 30 oktober 1872. Litt Ua, som låg på den östra sidan av Hörby. (Se karta).

Området var obebyggt och hade ett bra läge intill Hörby köping. Till området hörde 18 tunnland där 17 tunnland var stenfri åkerjord. Resten var fälad och ungskog.

Lantbruket såldes på grund av ägarens höga ålder och försvagad hälsa.

Handlare Täcklind avled den 31 maj 1906 och hans hustru Ingrid 1911.

Anders Persson köpte området den 6 december 1909.

Anders Persson avled den 5 juni 1929. Sterbhusdelägarna sålde området i slutet av 1920-talet. Stadsåga nr 426.

Annonser i Hörby Posten tisdagen den 20 februari 1906.

GÅRD NR 11 1/3 MTL

I och med att Pehr Jönsson övertog nr 19 av fadern bröts den långa raden av namnen Jöns Trulsson och Truls Jönsson. Han var också den som bröt släktens långa tid på nr 19 och bosatte sig med hustrun Else på nr 11 1/6 dels mtl.

Vart brodern Truls tog vägen är okänt. Efter 1836 finns han inte Hörby församlings kyrkoböcker.

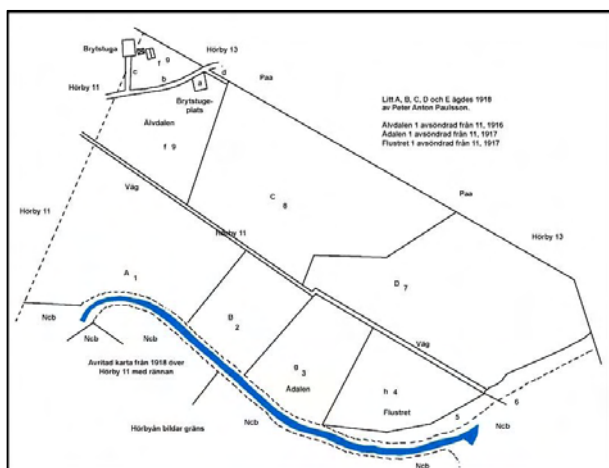
Gård nr 11.

Den 11 december 1838 köpte Pehr Jönsson och hans hustru Else Larsdotter 1/3 mtl av gård nr 11. (Gården var på 1/6 mtl och hade två ägare Lars Jeppsson och Per Larsson. De hade vardera 1/3 mtl.)

Gården var på 1/3 dels mtl ägdes av Elses fader Lars Jeppsson, född den 20 december 1781 i Hörby och hans hustru Elna Johnsdotter, född den 20 december 1779 i Herröd.

Vid köpet sattes Elses föräldrar på undantag Lars Jeppsson avled den 26 januari 1846 medan änkan Elna Johnsdotter avled den 19 september 1860.

Den 10 mars 1866 utfärdades ett lagligen bevittnat salubrev, att Pehr Jönsson och hans hustru Else Larsdotter för 6000 Riksdaler runt och övriga villkor sålt 1/3 mtl av skatterusthållshemmanet nr 11 för 8500 Riksdalers taxeringsvärde till Ola Olsson och hans hustrun Elsa Persdotter. Vilka erhållit uppbud vid allmänna Häradstinget den 23 januari 1867.

Pehr och Else sattes på undantag på gården.

Se större kartbild på Gammalstorp över nr 11.

Se även mer i dokumentet Kring Hörbyån och dess biflöden, Delarna 1 och 2.

Finns på Gammalstorp.

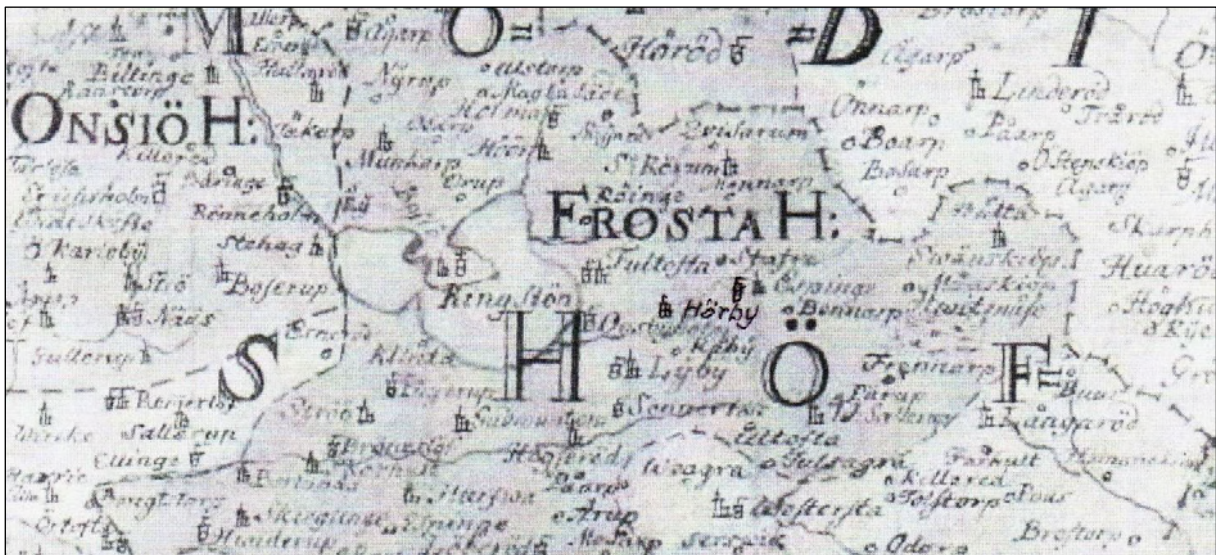
Else Larsdotter avled den 7 mars 1890 och hennes man Pehr Jönsson den 19 juni 1892.
De hade också en fosterson som avled den 24 augusti 1888 som hette Jöns Persson.

Enligt bouppteckningen var Per Jönsson och Else Larsdotter ägare till en lägenhet avsöndrad från 1/8 mtl nr 15 om 1 qv fot 26 qv stänger i rymd benämnd Stattena nr 1 samt ett jordstycke beläget upptill Slagtoftavägen och intill Perstorps ägor å nr 8 med befintlig byggnad.

GATUHUS NR 16. KVARN.

Kv. Karsholm, kvarntorp. Stadsäga nr 564 – 574. S:t Olofsgatan 7.

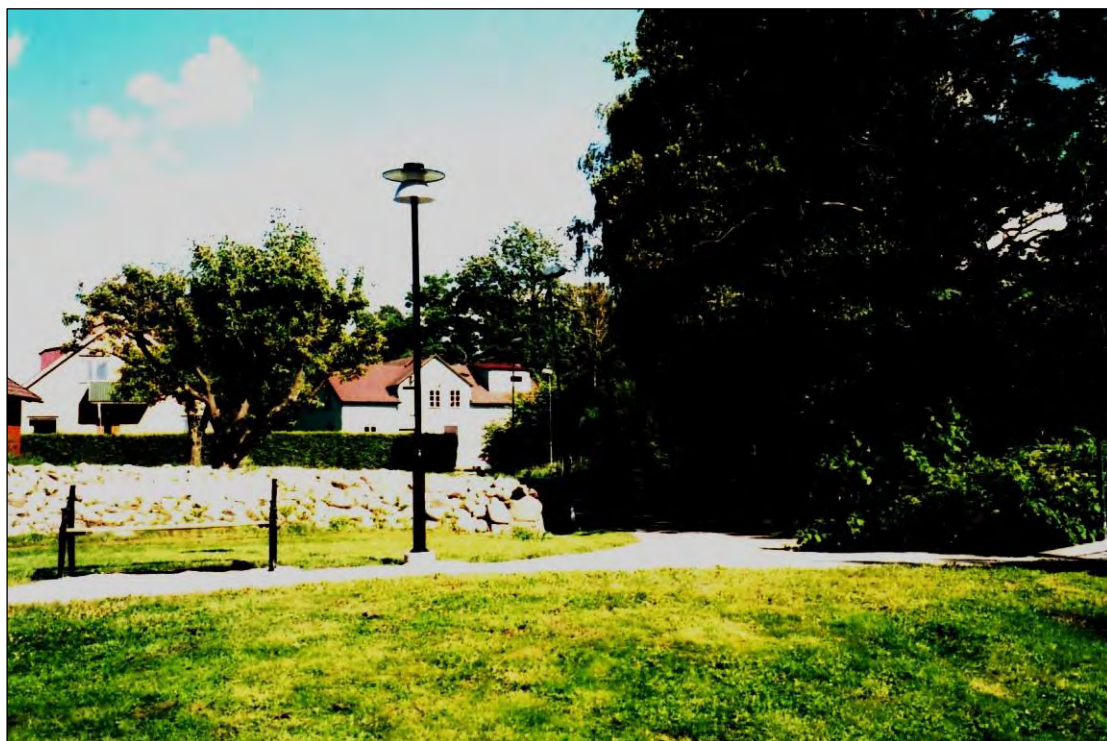
Kvarnstället har många år på nacken. På Buhrmans karta från år 1684 finns den utmärkt. Det finns även en karta från 1699. Nedanstående karta är från 1684.

Förmodligen är den här kartan från då man byggde gästgivargården. När gästgivargården byggdes vet man inte, men 1665 fanns den.

1658 blev Skåne svenskt efter att i urminnes tider tillhört Danmark. Så man kan anta att kvarnstället är mycket gammalt för bönderna behövde få sitt mjöl malet även om historien inte kan berätta om det.

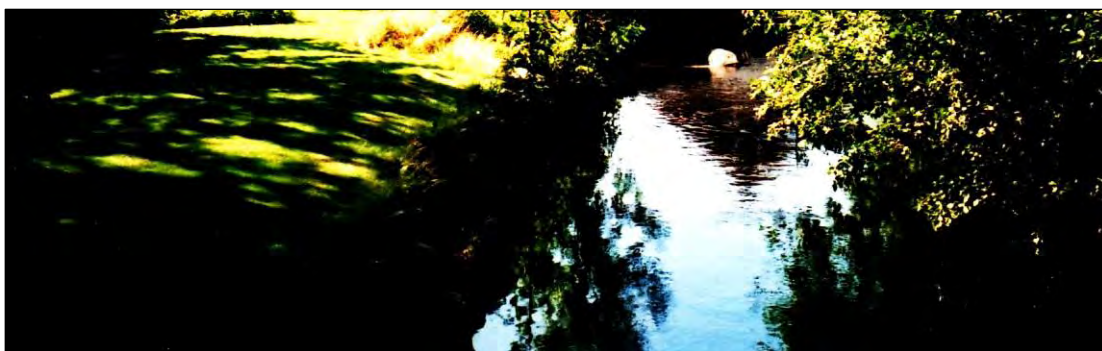

Kvarnen ligger inbäddad i grönska.

Foto: Per-Gunnar Mörck, juli 2017. Gäller färgbilderna på denna och nästkommande sidor.

Strax utanför kvarnen rinner Hörby ån fram under grönskan.

Men så kunde man ju inte ha det. Lika bra att bränna ner det. Så på kvällen den 6 juni 2024 brann kvarnen ned till grunden. När brandkåren kom dit var hela byggnaden övertänd.

Orsaken till branden i kvarnen, som stått öde en längre tid, kunde man inte bedöma,

Boningshuset klarade sig.

Nu har bebyggelsen hunnit fatt kvarnen - Men ännu snurrar turbinhjulet för Hörbyåns forsande vatten

HÖRBY Där vattnet "tar skruv" i Hörbyån ligger Hörbys och kanske Skånes enda vattendrivna kvarn som ännu är i full drift. Trots att möllarens påg, Ingvar Persson, mer och mer har fått se sig kringgårdad av standardiserad bebyggelse, maler han vidare. Än snurrar vattenturbinen, än drivs kvarnen av ett sinnrikt system av remmar, hjul och axlar.

Med tiden har naturligtvis den gamla möllaren, den nu 93-årige Otto Alfred Persson, mer och mer lämnat över kvarnen i sonens händer.

Kvarnen kan tyckas ålderdomlig. Men här mals och torkas under säsongen 300 ton fodersäd. Det gör 1 000 säckar.

Någon brist på säd eller leverantörer har Ingvar Persson inte. Sedan han installerade torken för tjugo år sedan, har affärerna gått bra.

- De tycker att det går "nimmare" och är roligare här, säger Ingvar Persson.

Skulle vattenkraften inte

räcka till, kan alltid elektricitet driva turbinen.

Ett besök i Hörbys äldsta kvarn är en upplevelse utöver det vanliga. Här, där Hörbyån långsamt kröker mitt inne i Hörby, har varit kvarnställe sedan 1699. I början av seklet fanns det inte mindre än sex kvarnar längs Hörbyåns lopp.

I fädrens spår

Kvarnägare Otto Alfred Persson, född den 6 mars 1893 i Stävie. Hustrun Frida Ingeborg, född Grönvall den 23 december 1900 i Hästveda.

Inflyttade från Kyrkheddinge den 17 maj 1827.

Sonen kvarnarbetaren Anton Ingvar, född den 10 juni 1922 i St:Petri församling i Malmö.

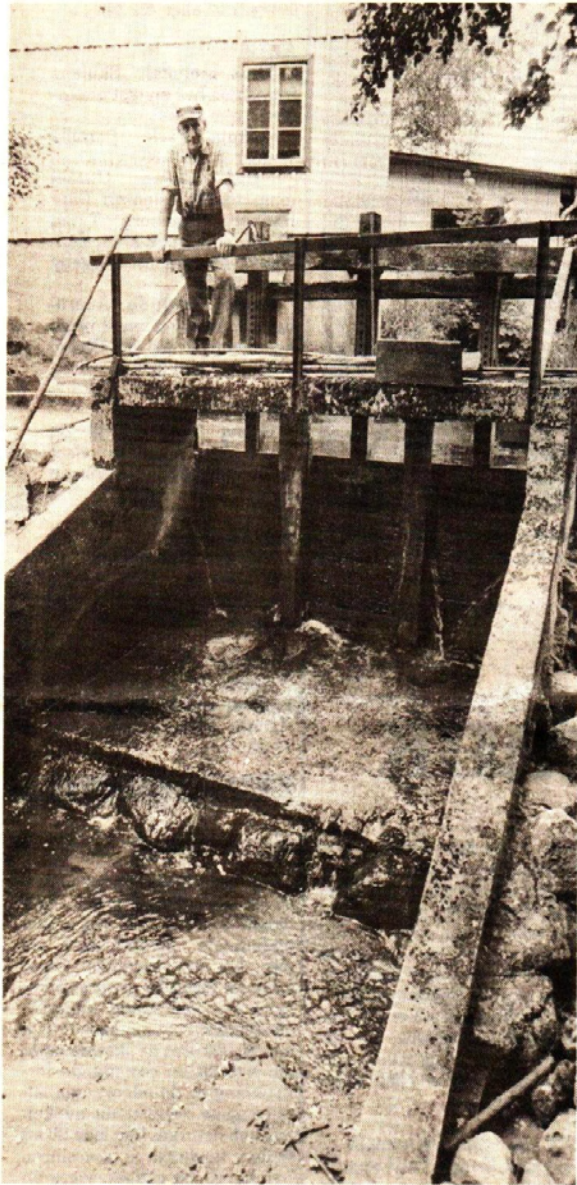
Hustruns föräldrar bodde hos dem som inhyse. Det var f. d. kortvaruhandlare och husägare Jöns Grönvall, född den 17 juli 1861 i Hästveda och hustrun Karna Hasselqvist, född den 7 februari 1866 i Mellby.

Båda avled i Hörby. Jöns den 4 augusti 1944 och Karna den 14 november 1943.

Otto och Frida övertog möllan efter den förre mjölnaren Karl Fredrik Koos, född den 29 maj 1896 i Fjälkestad och hans hustru Hulda Frideborg Bondesson, född den 13 augusti 1898 i Fjälkestad.

Inflyttade från Fjälkestad den 5 april 1921. Flyttade tillbaka till Fjälkestad den 11 juni 1925.

Vattnet står lågt i ån efter den torra sommaren. Ibland får turbinen lite extra hjälp av elektricitet.

Han föddes i Lackalänga utanför Lund. När han kom till Hörby, den 1 april 1927, var kvarnen i ett bedrövligt skick.

Dåligt skött

– Kvarnen var dåligt skött. Det fanns inget boningshus, det fick vi bygga själva, berättar Otto Alfred Persson.

När vi besöker kvarnen, är det av naturliga skäl inte mycket säd att mala. Ingvar Persson reparerar och sörjer för underhållet. Får han tid över, slår han ett par slag med lien, kastar en näve korn till änderna eller begrundar åns stilla flöde.

– Det är något visst att bo så här vid vattnet, säger han.

Så länge de gamla grejorna håller, kommer han att fortsätta att mala säd. Då spelar det mindre roll att han nästa år får möjlighet att ta ut sin pension.

Varken Ingvar eller Otto Alfred Persson verkar ta notis om dylikt. Bara vattnet rinner till och kvarnen mal.

Väl vald

Platsen verkar väl vald. För dagen flyter vattnet utan tillstymmelse till brådska – det har varit en torr sommar. Ån smyger sig osökt mellan de gamla magasinerna, slussas under en skara änders överinseende vidare mot ett par dammluckor som kärvtänligt motar vattnet i riktning mot kvarnen och turbinen.

Det var på trettioalet som Otto Alfred Persson bytte ut vattenhjulet mot en modernare turbin. Då byggdes också kvarnen om.

Otto Alfred Persson arrenderade en rad möllor innan han slog sig ner vid Hörbyån.

TEXT:

Ulf Mårtensson

BILDER:

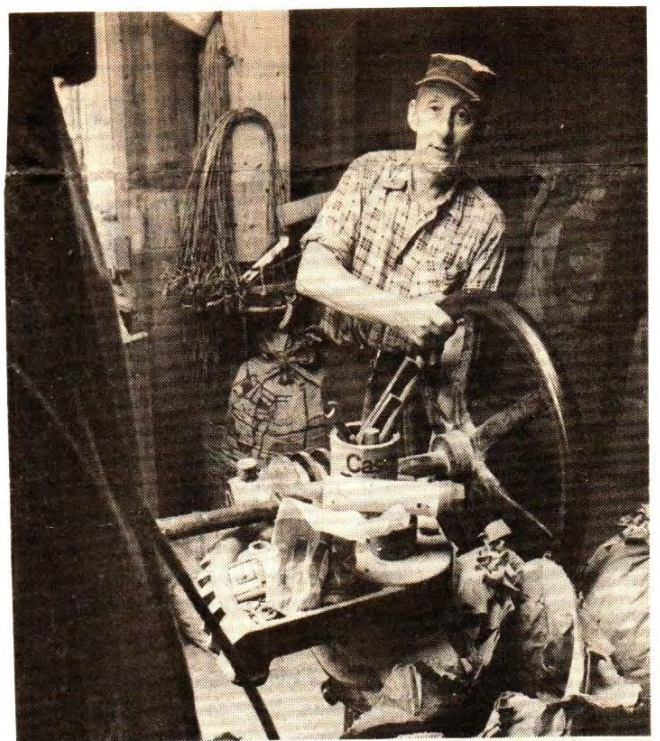
Eje Berndtsson

O A Persson kom till Hörby den första april 1927. Då hade han arrenderat en hel rad kvarnen i lundatrakten.

Årsproduktionen ligger på 1 000 säckar malen fodersäd.
Ingvar Persson har fortsatt fadern O A:s kvarnrörelse.

Här reglerar Ingvar Persson turbinen. Den gamla kvarnen
är ett sinnrikt system av remmar, hjul och axlar.

Den person,

som söndagen den 26 d:s ur en vagn på logen i Hörby prestgård tillagnade sig en åkdyna, uppmanas att densamma återlemna till undertecknad eller Jöns Jönsson, Hörby prestgård, så framt åtal vill undvikas. Han är känd af annan person, som åsåg tillgreppet.

Hurfva den 29 juli 1885.

(R. 1.)

J. Jönsson.

Se hit!!!

Genom offentlig auktion, som förrättas på stället torsdagen den 28 uti innevarande månad med början klockan 10 förmiddagen, försäljes **förre bankbokhållaren F. O. Nilssons i Hörby konkursmassas såväl fastighet som lösörebo.** Detta senare består af: guld, nysilfver, särdeles fina — nya — möbler af hvarjehanda slag, koppar, deribland en större ny bryggkittel, sängkläder, linne, porslin och glas samt diverse andra husgerådssaker, — en aktie i Hör—Hörby jernväg och tvenne Lifförsäkringspoliser.

Klockan 1 på dagen utbjudes fastigheten, som består af boningshus med veranda och ekonomihus på för everldelig ego af söndrad jordtomt, om circa åtta kapplands rymd, och anlagd till trädgård. **Boningshuset**, af tegel under spåntak och inredt till **sex boningsrum**, 2:ne kök, tambur och bryggghus, lämpar sig särdeles väl för ståndspersoner, helst fastigheten har ett synnerligen vackert läge intill landsvägen mot Östraby, å ena, och Hörby å flyter upp till trädgården, å andra sidan.

För lösöreboet lemnas säkre inropare anstånd med betalningen till den 1 nästkommande oktober och för fastigheten tillkännagifvas försäljningsvilkoren före utropet. Hörby den 16 maj 1885.

(Tr. o. 4.)

Aug. Swensson.

Bankbokhållaren F. O. Nilsson på Skånes Enskilda banks avdelningskontor i Hörby förskingrade åtskilligt och avsattes i början av 1885. Meningen var att kontoret skulle indragas vilket också blev följden.

Lördagen den 25/4 1885

Hörby kontorets indragande beslöts igår vid bolagsstämma med Skånes Enskilda bank med 3.246 röster mot 436.

Torsdagen den 21/5 1885

KÄLLOR TILL A OCH B

Kyrkböcker från Hörby och Högseröd

Lagfarter Frosta Häradsrätt CIIC: 2 och 10
Bouppteckningar Frosta Häradsrätt FII

Lantmäteriets historiska kartor

Svenska Tidningar

Diverse foton från Gammalstorp
Diverse vykort
Färgfoton Per-Gunnar Mörck

Frosta Härad. Minnesanteckningar av Johannes Hall, 1904

Denna del (B) är fortsättning på del A

Tidigare delar.

- Del 1 Kyrkbyn
- Del 2 Enskifte
- Del 3 Laga skifte
- Del 4 Marknadsplatsen
- Del 5 Torg och gator
- Del 6 Gård nr 8
- Del 7 Industribyn
- Del 8 Gårdarna nr 18 och 19
- Del 9 Tornabacken
- Del 10 Gårdarna nr 1 och 6 o 21
- Del 11 Järnväg, järnvägshotell, tingshus
- Del 12 Centrum: 1
- Del 13 Centrum: 2
- Del 14 Centrum: 3
- Del 15 Centrum: 4
- Del 16 Centrum: 5
- Del 17 Centrum: 6
- Del 18 Centrum: 7
- Del 19 Tvisten
- Del 20 A Gårdarna på söder och väster
- Del 20 B Gårdarna på söder och väster

Copyright Per-Gunnar Mörck

Hemsidor: www.morck-rosell.se www.gammalstorp.se